

မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်း ငှက်ဖျားရောဂါ ကင်းဝေးရေး အရှင်အဟန်ပြင့်တင်ရန် အဆင့်ပြင့်အရာရှိကြီးဖျား စဉ်းဝေး

နေပါည်တော် ဒီဇင်ဘာ ၉

ကျေးမာရေးနှင့် အားကတားဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးဌာန ဒေါက်တာပြင်တွေ့သည် ဒီဇင်ဘာ ၈ ရက် နံနက် ၁၃ နာရီတွင် နေပါည်တော်၏၍ ဂရန်းအမေရာက္ခာတယ်၌ ကဗ္ဗား ကျေးမာရေးအဖွဲ့မှ အရှင်တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဆွန်ကြားရေးမှူး (Regional Director) Dr. Poonam Khetrapal Singh အာရှ-ပစ်ဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာ ဆွန်ကြားရေးမှူး Dr. Shin Young-Soo တို့ကိုဝင်သော အဖွဲ့နှင့် အာရှပစ်ဖိတ်ဒေသတွင်း ခေါင်းဆောင်များ၏ ငှက်ဖျားရောဂါတိက်ဖျက်ရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း (APLMA) မှ ဘတ်အဖွဲ့ ဦးလွှာ မြတ် Shang ပါဝင်သောအဖွဲ့တို့အား သီးခြားစီ လက်ခံတွေ့ဆုံးသည်။

ယင်းနောက် နံနက် ၁၀ နာရီတွင် ယင်းဟိုတယ်၌ ပင် ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်း ငှက်ဖျားရောဂါကိုဝင်းဝေးရေးအတွက် အရှင်အဟန်ပြင့်တင်ရန် အဆင့်ပြင့်အရာရှိကြီးမှူး အစည်းအဝေးကို ကျင်းပရာ တရာ့ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မိတ်ဖက်နမ်နိုင်ငံ၊ ကဗ္ဗားမြို့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကျေးမာရေး ဆိုင်ရာ အဆင့်ပြင့်အာရှရှိကြီးမှူး၊ ကဗ္ဗားကျိုးမာရေး အဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများ၊ အာရှပစ်ဖိတ်ဒေသတွင်း ခေါင်းဆောင်များ၏ ငှက်ဖျားရောဂါတိက်ဖျက်ရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း (APLMA) ကဗ္ဗားရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရောဘဏ်တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များ တင်ရောက်ကြသည်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်းတွင် လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်အတွက် ငှက်ဖျားရောဂါပြစ်ပွားမှုကို ၈၆ ရဲပိုင်နှုန်းနှင့် ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် သေဆုံးနှုန်းကို ၉၁ ရာခိုင်နှုန်းသို့ လျော့ချိုင်းပဲကြောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ သည် အမျိုးသားငှက်ဖျားရောဂါကိုဝင်းဝေးရေး စီမံချက်များကို စနစ်တကျလုပ်ဆောင်ရန် တိုက်တွေ့နှုန်းပြောကြားသည်။ ငှက်ဖျားရောဂါ လျော့နည်းကျဆင်းလာသော်လည်း အေလီ ခက်ခဲသည်နေရာများ၊ နယ်စပ်ဒေသများ၊ ဒွေးပြောင်းနေထိုင်ကြသည့် လူများတွင် ဖြစ်ပွားမှုခြင်နေဆာ ဖြစ်ပါသည်။

ငှက်ဖျားရေးသေးသိပ်မှုနှင့် အာတိမီသိန်းငှက်ဖျား ဆေးပေါင်းကို ဆေးသုပ်ပါမှုများသည်လည်း မဟာမဲခေါင်ဒေသရေး မြိုင်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ အရှင်အသွေး မပြည့်မီသည် ငှက်ဖျားရေးမှူး၊ ငှက်ဖျားရေးဝါးအတုများအား အချို့နှေရာများတွင် တွေ့ရှိနေရခဲ့ခြင်ကာ ငှက်ဖျားရောဂါကိုဝင်းဝေးစေရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် ငှက်ဖျားရောဂါပိုးသယ်သည့် ခြင်၏ သဘော

သဘောဝ ခြင်များ၏ ပိုးသတ်ဆေးယဉ်ပါလာမှု အပြုအမှု ပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း အထူးအရေးပေးတည်သွင်းလေ့လာရမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသို့ မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်းနိုင်းများ၊ အခြားမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပိုင်း၍ ငှက်ဖျားရောဂါကိုဝင်းဝေးရေး ဆောင်ရွက်ရန် အသင့်ရှိနေကြောင်းလည်း ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်။

ထိုနောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ကဗ္ဗားကျိုးမာရေး အဖွဲ့မှ အရှင်တောင်အာရှဒေသဆိုင်ရာ ဆွန်ကြားရေးမှူး၊ အာရှရုပ်စိတ် ဒေသဆိုင်ရာ ညွန်ကြားရေးမှူး၊ မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်း နိုင်းများ၊ တာဝန်ရှိပိုစိုးများက ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်း ငှက်ဖျားရောဂါကိုဝင်းဝေးရေး ကို အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးကြသည်။

ယင်းနောက် မြန်မာနိုင်ငံ ကျေးမာရေးနှင့် အားကတားဝန်ကြီးဌာနမှု ဆွန်ကြားရေးချုပ်ချုပ်၏ ဒေါက်တာသုတေသန်းကျော်က မဟာမဲခေါင်ဒေသတွင်း နိုင်းများ ကိုယ်စား “Ministerial Call for Action to Eliminate Malaria in the Greater Mekong Subregion before 2030” အား ဖတ်ကြားသည်။

ဆက်လက်၍ ကဏ္ဍာဒီးယားနိုင်ငံ၊ တရာ့ပြည်သူသမ္မတနိုင်ငံ၊ လာအိုနိုင်ငံ၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် မိတ်ဖက်နမ်နိုင်ငံ တို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များက အသီးသီးတောက်ခံဆွေးနွေးကြပါး ကဗ္ဗားကျိုးမာရေးအဖွဲ့မှ ဒေသဆိုင်ရာညွန်ကြားရေးမှူးနှင့်၊ APLMA အဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ် လူထားအခြေခံ အဖွဲ့အစည်းမှ ကိုယ်စားလှယ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရောဘဏ်မှု၊ ကိုယ်စားလှယ်၊ USAID မှ ကိုယ်စားလှယ်၊ ကဗ္ဗားရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ ဒေသဆိုင်ရာညွန်ကြားရေးမှူးနှင့်၊ APLMA အဖွဲ့မှ ကိုယ်စားလှယ်တို့က ပါဝင်တောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။

ထိုနောက် “Ministerial Call for Action to Eliminate Malaria in the Greater Mekong Subregion before 2030” ကို အတည်ပြုခြားပြီးနောက် သတင်းစာရင်းလုပ်းပွဲတစ်ရက် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ညနေ့တွင် “ကဗ္ဗားရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှု NFM-2 Grant Agreements (2018-2020)” သဘောတူလက်မှုတ်ရေးထိုးပွဲအမ်းအာနားကို ဆက်လက်ကျင်းပောက်ဆောင်ရွက် ကဗ္ဗားရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှု ထောက်ပံ့ကူညီမည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၁၃၀ နှင့် TB ရောဂါကာကဗ္ဗားကျော်သမားလုပ်ငန်းများအတွက် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၄ သန်း ပုံးပိုးပေးသွားမည်အကြောင်းအရာအား သဘောတူလက်မှုတ်ရေးထိုးချုပ်ကြောင်း သိရသည်။ သတင်းစဉ်